

زدن چوبی دیگر
و هیچ!عباس عابدی
پژوهشگر مسائل سیاسی

آورداند که: «بازگاری بار نشینشه بر قاطر داشت. مامور خراج حکومت افسار قاطر گرفت و با چوب دست خویش محکم بر

بار فرو کوفت و پرسید: چه در بار داری؟ گفت: اگر چوب دیگر زنی هیچ!»

اکنون داستان بودجه سال ۱۴۰۵ است که سمنبیه به مجلس داده شد. به نظر می‌رسد که نویسندگان بودجه صدایشان از جای گرمی بیرون می‌آید. گرچه بودجه پیشنهادی اقتضایی است و مطابق تورم ۱۴۰۴ افزایش نیافته است ولی رشد ۲۰ درصدی حقوق کارمندان به مثابه زدن همان ضربه نهایی به آبگینه صبر مردم است. البته شاید همچنان که معاون اجرایی رئیس‌جمهور گفت: «اگر ما حقوق کارمندا را زیاد کنیم تورم هم دو برابر شود که هنر نکرديم.»

بظاهر این درست است ولی دو نکته مهم هم هست که علمادانه و آگاهانه یا ناآگاهانه مورد غفلت قرار گرفته است.

اول، حقوق کارمندان در ابتدای سال تعیین شده است و در پایان امسال که شاخص قیمت‌ها در خوشبینانه‌ترین حالت از ۴۵ درصد بیشتر می‌شود، به معنای این است که برای حفظ قدرت خرید کارمندان و بازنشستگان مطابق ابتدای سال ۱۴۰۴ باید حقوق آنان را به اندازه همین ۴۵ درصد اضافه کنند و الا با افزایش ۲۰ درصد حقوق، قدرت خرید کارمندان ۲۵ درصد عقب‌تر از سال گذشته خواهد بود. تازه این اول ماجراست. چون باید بودم سال آینده را هم تا پایان سال تحمل کنند که قطعا نخواهند توانست تحمل کنند.

دوم، از سوی دیگر دولت در پیش‌بینی تورم همیشه خوشبینانه‌ترین حالت را در نظر می‌گیرد. سال گذشته پیش‌بینی کردند که تورم ۱۴۰۴ با امسال حدود ۲۸ درصد خواهد بود ولی عملاً ما می‌بینیم که تا پایان سال حداقل به ۴۵ درصد خواهد رسید.

زیر فرآیند در اغلب بودجه‌های ۷ سال گذشته رخ داده است. برای نمونه حقوق استانداران دانشگاه در سال ۱۴۰۴ حدود ۵/۵۰ برابر حقوق آنان در سال ۹۷ شده‌در حالی که در این مدت شاخص تورم حدود ۹ برابر شده است. در واقع دریافتی استانداران دانشگاه نصف شده اگر دریافتی آنان درسال آینده هم ۲۰ درصد اضافه شود، در این صورت در پایان سال ۱۴۰۵ ارزش و قدرت خرید حقوق آنان دقیقاً نصف حقوق سال ۹۷ خواهد شد.

همان‌گونه که گفتند هنر دولت این نیست که حقوق‌ها را زیاد کند و تورم هم زیادتر شود ولی هنرش این هم نیست که نسبت به رفع مشکلات و ضرورت افزایش درآمدهای دولت نیز کم‌توجه باشد، به‌طوری که بخواهد افزایش حقوق را از طریق کسری بودجه تأمین کند.

افزایش حقوق را ۲۰ درصد تعیین کرده‌اند، خُب!

تورم سال آینده چقدر خواهد بود؟ ۲۰ درصد است؟ یا حفظ قدرت خرید کارمندان در اسفندماه امسال را در سال آینده تضمین می‌کنید. شواهد نشان می‌دهد که تورم ۴۰ و ۳۵ درصد نخواهد بود. آیا حکومت متوجه تبعات این وضعیت هست؟ یک پرسش ساده از کسانی که بودجه را نوشته‌اند و به مجلس دادند. آیا حقوق و دریافت‌های شما هم در این ۷ یا ۸ سال مطابق کارمندان افزایش یافته و در واقع آیا قدرت خریدتان کمتر شده است؟ یا به نحو دیگری جبران این کاهش‌ها را کرده و حتی افزایش داده‌اید؟

شاید بگویند در آمدی نیست که توزیع شود. بله درسته، ولی وظیفه حکومت است که این نقیصه را جبران کند. باید حلش کنید. بعلاوه حداقل هزینه‌های دیگر را کم کنید. این بودجه که حتماً با سیاست مشابه در افزایش حقوق کارگران همراه خواهد شد نوعی پیش‌لزه برای انفجار فقر است. درباره تبعات این بودجه مسئله کاهش سرمایه‌گذاری و بیکاری و به دنبال آن فقر را هم افزایش خواهد داد در هفته‌های آینده باید نوشت.

عارف معاون اول رئیس‌جمهور:

برخی کالاها از قفسه‌های فروشگاه‌ها
در حال جمع شدن است!

سرویس سیاسی – در دولت بحث و بررسی درباره چگونگی حمایت از معیشت مردم دنبال می‌شود و دولت معتقد است اصلاحات ساختاری نباید تأثیر منفی بر معیشت مردم داشته باشد.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه اصلاحات ساختاری نباید بر معیشت مردم تأثیر منفی داشته باشد، گفت: با سوءاستفاده‌ها، احتکار و گران‌فروشی باید مقابله‌شود.

محمدرضا عارف در جلسه ستاد تنظیم بازار با بیان اینکه در حال گذار به سیاست‌ها و ضوابط حاکمیتی در سال آینده چه در بخش ارز و چه کالا هستیم، تصریح کرد: سمت و سوی دولت در این گذار مشخص است اما باید مجلس شورای اسلامی در این زمینه تصمیم بگیرد.

معاون اول رئیس‌جمهور با اشاره به درپیش بودن ماه مبارک رمضان و عید نوروز و لزوم تأمین کالاهای موردنیاز مردم، ادامه داد: براساس گزارش‌های اخیر، برخی کالاها از قفسه‌های فروشگاه‌ها در حال جمع شدن است که باید با سازوکار مشخصی با این مسأله مقابله کرد.

وی تصریح کرد: در دولت بحث و بررسی درباره چگونگی حمایت از معیشت مردم دنبال می‌شود و دولت معتقد است اصلاحات ساختاری نباید تأثیر منفی بر معیشت مردم داشته باشد.

عارف تأکید کرد: چندین قلم کالایی که در اختیار مردم قرار می‌گیرد همچنان باید با قیمت قبلی توزیع شود، همچنین تأمین کالاهای اساسی باید در اولویت باشد. باید راهکارهای ثبات قیمت کالاها و جلوگیری از برخی سوءاستفاده‌ها دنبال شود. زیرا وقتی قیمت‌ها نوسان پیدا می‌کند، سوءاستفاده، احتکار و گران‌فروشی رخ می‌دهد که باید با آن مقابله کنیم.

معاون اول رئیس‌جمهور همچنین گفت: راهبرد اصلی دشمن بعد از جنگ ۱۲ روزه، فروپاشی اقتصادی کشورمان است بنابراین ما نباید نسبت به این راهبرد دشمن غفلت کنیم.

عارف در پایان تأکید کرد: برای حمایت از تولید و تأمین کالاهای اساسی و موردنیاز مردم تا حد امکان نباید برق و گاز صنایع قطع شود.

در این جلسه گزارشی از ذخایر استراتژیک کالاهای اساسی ارائه و مقرر شد سازوکار تأمین این کالاها تا اول اردیبهشت سال آینده و الزامات تخمین و تأمین ارز موردنیاز توسط وزارت جهاد کشاورزی پیش‌بینی شود.

همچنین با توجه به گزارش از روند تبعیضات میانگین کالاهای منتخب کشور و نوسانات قیمت لبنیات، مصوب شد برای مدیریت بازار اعمال هرگونه محدودیت بر صادرات شیر خشک و کره با تشخیص وزارت جهاد کشاورزی انجام شود.

سیاسی

قانون برای همه یا فقط روی کاغذ؟

از وزارت نفت تا سازمان بورس؛
بازنشستگانی که صندلی مدیریت را
رهانمی‌کنند!

سرویس سیاسی – قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان یک بار دیگر روی میز نهادهای نظارتی آمده است؛ جایی که سازمان بازرسی با ارائه اسامی، با اتادوم مدیریت بازنشستگان در دستگاه‌های دولتی پرده برداشته و خواستار برخورد قانونی شده است.

ادامه حضور بازنشستگان در مناصب مدیریتی، دیگر یک خطای اداری ساده نیست؛ نقض صریح قانون است. موضوعی که در هفته‌های اخیر بارها از سوی نهادهای نظارتی، به‌ویژه سازمان بازرسی کل کشور، مطرح شده و حالا به مطالبه‌ای جدی در افکار عمومی تبدیل شده است؛ مطالبه‌ای که می‌پرسد چرا با وجود قانون شفاف، همچنان مدیران بازنشسته بر مسند تصمیم‌گیری نشسته‌اند؟

در تازم‌ترین نمونه، معاون نظارت و بازرسی امور اقتصادی سازمان بازرسی کل کشور طی نامه‌ای هشدارآمیز خطاب به وزیر نفت، با ارائه لیست ۵۰ نفرای از مدیران بازنشسته در برخی شرکت‌های زیرمجموعه این وزارتخانه، خواستار اجرای بی‌تعارف قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان شده است.

ستار شیرعلی، در این نامه که خطاب به وزیر نفت و رئیس هیأت امنای صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت صادر شده، تأکید می‌کند: هرگونه انتصاب مدیران عامل و اعضای هیأت‌مدیره باید صرفاً در چارچوب سازوکار پیش‌بینی‌شده در مصوبه هیأت وزیران درباره «دستورالعمل نحوه احراز صلاحیت

مدیران عامل و اعضای هیأت‌مدیره صندوق بازنشستگی صنعت نفت و شرکت‌های تابعه و وابسته» انجام شود. براساس اعلام این مقام نظارتی، بررسی‌ها نشان می‌دهد افراد معرفی‌شده بازنشسته هستند و ادامه تصدی آنان، مغایر با قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان و مفاد مصوبه هیأت وزیران ارزیابی می‌شود. وی با استناد به ماده ۱۵ دستورالعمل احراز صلاحیت مدیران تصریح کرده است: مسئولیت اجرای قانون مستقیماً بر عهده اعضای مجامع عمومی است و هرگونه تخلف در این زمینه می‌تواند به انفصال از خدمات دولتی و عمومی به مدت دو سال منجر شود.

نکته مهم دیگر در این نامه، تصریح سازمان بازرسی بر این موضوع است که پرداخت هرگونه وجه یا حقوق به افراد بازنشسته در این مناصب، مصداق تصرف غیرقانونی در اموال عمومی تلقی می‌شود. سازمان بازرسی همچنین از وزیر نفت خواسته است در راستای سیاست‌های کلان دولت و فراهم‌سازی فرصت برای نیروهای جوان و متخصص، اقدامات اصلاحی را انجام داده و گزارش آن را اعلام کند.

مسئله‌ای فراتر از یک وزارتخانه

بسیار این حال، ماجرا تنها به وزارت نفت ختم نمی‌شود. شواهد نشان می‌دهد ادامه فعالیت غیرقانونی بازنشستگان در دیگر وزارتخانه‌ها و نهادهای وابسته نیز وجود دارد؛ موضوعی که ورود جدی‌تر نهادهای نظارتی را می‌طلبد.

معاون رئیس‌جمهور:

لایحه حمایت از زنان با هدف پیشگیری
از خشونت نوشته شده است

اتفاقاتی در مجلس برای این لایحه افتاد که آن را به متنی جدید تغییر داد که کلاً با لایحه ارسالی دولت متفاوت بود. از جمله این اتفاقات تغییر عنوان آن به «لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان و خانواده» بود. این تغییر نام به گفته بسیاری از حقوق‌ن‌ها حاکی از تغییراتی در اهداف لایحه بود و بنابراین بحث‌های پریسسامدی را در میان فعالان حقوق زنان ایجاد کرد. یکی دیگر از موارد مورد اختلاف دولت و مجلس تغییر واژه «خشونت» به «سوء رفتار» در لایحه بود اما با تأکید اخیر رهبر انقلاب بر «ضرورت نفی هر نوع خشونت علیه زنان» به نظر می‌رسد نمایندگان از تغییر واژه خشونت عقب‌نشینی کنند و این اختلاف حل شود.

با این حال به علت طولانی شدن بررسی لایحه و آخرین نتیجه پیگیری‌های دولت در راستای پیشگیری از تغییرات ماهوی آن، با معاون امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور گفتگو کرده‌ام که در ادامه می‌خوانید:

زهرابهرز آذر در پاسخ به پرسشی درباره علت تغییر و تحولات در لایحه امنیت زنان و به طور خاص مناقشه بر سر واژه «خشونت» که یکی

تأکید دارد متصدیان این سمت‌ها نباید بازنشسته پاریان رسیده است.

بسر همین اساس، درباره صیدلی همچنان ابهام باقی است؛ چراکه اذن رهبری، موقت و یک‌ساله بوده و در دوران وزارت اقتصاد همتی نیز تأکید شده بود که این مجوزها باید در چارچوب حل مسئله از مسیر قانونی اجرا شود. بنابراین، با پایان زمان مجوز، ادامه ریاست

صیدی بر سازمان بورس فاقد وجاهت قانونی تلقی می‌شود. این در حالی است که محمد معتمدی‌زاده سخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی نیز در نامه‌ای به مدنی‌زاده، وزیر اقتصاد و رئیس شورای عالی بورس، بر ممنوعیت به‌کارگیری افراد بازنشسته در سمت‌های مدیریتی و شرکت‌های وابسته تأکید کرده است.

قانون چه می‌گوید؟

بر اساس قانون منع به‌کارگیری بازنشستگان مصوب ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۵، به‌کارگیری افراد بازنشسته یا بازخریدشده در دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده ۵ قانون مدیریت خدمات کشوری و تمام نهادهایی که از بودجه عمومی استفاده می‌کنند، ممنوع است. علاوه بر این، هیأت وزیران در ۱۳ مهر امسال دستورالعمل احراز صلاحیت مدیران عامل و اعضای هیأت‌مدیره شرکت‌های تابعه و صندوق‌های بازنشستگی کشوری، لشکری و تأمین اجتماعی را تصویب کرده که به بصراحت تبعات قانونی و نظارتی آن.

تبعات قانونی و نظارتی آن. به‌صورت یکسان برای همه اجرا شود یا همه‌جا به‌صورت یکسان، به‌کارگیری بازنشستگان قرار است تفسیرهای سلیقه‌ای، به حاشیه رانده خواهد شد؟ سازمان بازرسی هشدار داده و قانون نیز صریح است. حالا توپ در زمین دولت و وزارتخانه‌هاست؛ با اجرای قانون، یا پذیرش تبعات قانونی و نظارتی آن.

شود و با نگاه اسلام به انسان و نظام جمهوری اسلامی به هیچ وجه پذیرفتنی نیست. بنابراین جامعه باید بتواند با افرادی که مرتکب این بزه می‌شوند، فاصله‌گذاری جدی کند.

معاون رئیس‌جمهور در پایان با اشاره به بیانات اخیر رهبر انقلاب در سالاروز ولادت حضرت فاطمه زهرا(س) و بزرگداشت مقام زن، تأکید کرد: باور ما این است که جهان باید عاری از خشونت باشد و ضروری است تا در کشور ما به پیشرو در مبارزه با خشونت است این مسئله به‌بهترین شکل پیگیری شود. مقام معظم رهبری همچنین اخیراً در فرمایشات خود در روز زن به صراحت به مسئله خشونت پرداختند، بنابراین ضرورت فاصله‌گذاری با مسئله خشونت باور عمومی همه ما است.

مجلس در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه آیا مجلس به این مصوبه ورود می‌کند تا اصلاحش کند، بیان کرد: به نظر من باید ورود کند. همان‌طور که گفتیم، سه برابر اعتبار کمیته برنامه‌ریزی در اختیار شهردار است. اصلاح‌شما یباید کل بودجه عمرانی کشور را با پول شهرداری تهران مقایسه کنید؛ پول شهرداری تهران بیشتر است پس مجلس باید ورود کند. این همه دنگ و فنگ برای حوزه بودجه می‌گذاریم، درحالی که پول و اعتبارات شهرداری تهران طبق آماری که به دست من رسیده بیشتر از بودجه عمرانی کشور است پس مجلس باید ورود کند.